

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Kirurgisk kompendium i ny, flott utgave

Flemming Stadil, Kurt Bjarne Lund,
Jørgen Nordling, red

Kirurgisk kompendium

2014 s, tab, ill. København: Nyt Nordisk Forlag
Arnold Busck, 2003. Pris DKK 3 995
ISBN 87-17-070945

Dette er tredje utgave av klassikeren *Kirurgisk kompendium*, som har vært benyttet av både medisinstudenter, kirurger og primærleger i mange år. Bokverket dekker alle de kirurgiske spesialitetene. Nett-

opp den økende spesialiseringen som har funnet sted gjennom de senere årene, gjør at *Kirurgisk kompendium* dekker et behov for å kunne orientere seg også utenom egen grensespesialitet og gi ikke-kirurger en samlet og oppdatert oversikt over kirurgiske sykdommer og behandling.

Kompendiet består av to bind og har 89 kapitler. Det er 130 forfattere, hvorav under 5 % er kvinner. Fire medforfattere er norske og dekker pancreassykdommer, hematuri og cancer testis. Deres bidrag er på norsk, ellers er alt på dansk. Layout og figurer og illustrasjoner er svært delikate og på godt papir. Nesten alle illustrasjoner er nye og i farger. Dette gir verket et friskt og spennende helhetsinntrykk. Innimellom ser vi svart-hvitt-bilder av tilstander vi i dag nesten aldri ser, men som har historisk interesse og selvfølgelig bør være med i en slik lærebok.

Alle kapitler er oversiktlige, letteste og godt illustrert. I tillegg til tradisjonelle kapitler om for eksempel lungekirurgi, galleveislidelser, barneortopedi osv. er det flere oversiktskapitler om mer generelle kirurgiske emner som preoperativ vurdering, ernæring og medikolegale aspekter i kirurgien. Spesielt interessant er avslutningskapitlet om fallgruver og alminnelige feil: «Det er evnen til at bedømme mere end teknisk færdighed, der udmærker den gode kirurg.» Her presenteres det mye visdom fra erfarne kirurger.

Faglig sett er læreboken helt oppdatert og hvert kapittel avsluttes med referanser.

Internett-referanser er ikke benyttet. To fargebilder av pasient med rødme på bakgrunn av karsinoid syndrom er unødvendig. Stikkordlisten kunne vært noe større.

Kirurgisk kompendium anbefales til medisinstudenter, eldre og yngre kirurger samt alle medisinske bibliotek. Prisen er høy, men i forhold til sammenliknbare lærebøker får man svært god valuta for investeringen.

Ellen Schlichting

Gastrokirurgisk avdeling
Ullevål universitetssykehus

Bok med bred interesse om forskningsmetode

Haakon Breien Benestad, Petter Laake, red

Forskningsmetode i medisin og biofag

476 s, tab, ill. Gyldendal Akademisk, 2004.
Pris NOK 395
ISBN 82-05-31115-3

Biomedisinsk forskning har vind i seilene. Denne boken er et uttrykk for den økte bevisstheten om forskningens betydning i norsk medisin, og samtidig er den et viktig bidrag til ytterligere

å fremme slik forskning. Den er nyttig og velskrevet og bør bli en nøkkel til å sikre kvaliteten i norsk biomedisinsk forskning.

Ved norske universiteter kreves det til doktorgraden et originalt vitenskapelig arbeid, men i tillegg gjennomgått forskeropplæring. Denne boken dekker elementene i det obligatoriske forskerkurset for PhD-graden ved de medisinske fakultetene i Norge. Forfatterne arbeider ved Universitetet i Oslo, og boken avspeiler kurset slik det holdes der, men kursene er nasjonalt samordnet, og boken er allmenngyldig. Den er like viktig for personer med alle typer fagbakgrunn i biomedisinsk forskning. De aller fleste kapitlene har samme høye relevans for annen naturvitenskapelig forskning.

Bokens 19 forfattere setter praktiske opplysninger og anbefalinger inn i et teore-

tisk rammeverk på en slik måte at begge aspekter ivaretas. De 14 kapitlene utgjør et naturlig hele med fornuftige tematiske avgrensninger, slik at alle viktige emner er dekket og at det ikke blir sjenerende overlapp. Redaktørene fortjener stor ros for dette og også for den enhetlige formen kapitlene har. Det er klargjørende overskrifter hele veien, slik at boken er lett å finne frem i samt et godt stikkordregister. Redaktørens brede forsknings- og veiledningserfaring skinner gjennom på en god og sterk måte.

Kapitlene speiler kravene til biomedisinsk forskeropplæring. Grunnleggende er kapitlene om vitenskapsteori og etikk, der gjeldende konvensjoner fra Europarådet og Europaparlamentet samt Helsinkideklarasjonen er tatt inn i sin helhet. Kapitlene er betimelige ikke minst for debatten om forskningsetikk, der enkelte sneversynte ønsker å kneble deler av den fremtidsrettede biomedisinske forskningen. Et av nøkkelkapitlene er *Forskning i metode og planlegging*. Dette inneholder svarene på spørsmål som alle doktorgradskandidater stilles under disputasen og anbefales pugget av denne gruppen.

Kapitler om klinisk, epidemiologisk og kvalitativ forskning har elementer som gjør at de nitid bør leses også av dem som ikke driver akkurat denne typen biomedisinsk forskning. Kapitlene om litteratursøk, statistisk analyse og vitenskapelig skriftlig og verbal kommunikasjon er svært matnyttige og med velvalgte råd og eksempler.

Denne boken er viktig for å fremme norsk biomedisinsk forskning. Den bør være obligatorisk for alle doktorgradskandidater, forskerlinjestudenter og doktorgradsveiledere. Den vil være av stor interesse for alle som driver forskning, men også for dem som leser og vurderer vitenskapelige artikler, og det inkluderer blant annet alle Tidsskriftets lesere. Boken kan og bør leses fra perm til perm. Men samtidig er den velegnet til å leses kapittelvis og brukes som oppslagsbok. Ikke bare vil denne boken få en stor leserkrets: Vi som har den, vil lese i den ofte, og bruke den i det daglige arbeidet slik at vitenskapelig handling og tanke fremmes.

Nils Erik Gilhus

Institutt for klinisk medisin
Universitetet i Bergen
og
Nevrologisk avdeling
Haukeland Universitetssykehus